

**FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ**

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Na osnovu člana 25, stav 2 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama i Odluke Vijeća Filološkog fakulteta br. 01-778 od 24. maja 2018. godine izabrani smo u Komisiju za ocjenu magistarskog rada "Identifikovanje, prikaz i analiza italijanističkih priloga (prevoda i napisa) u časopisu *Stvaranje* (1946-1991)" kandidatkinje Desanke Jauković (br. indeksa 1/17) sa Studijskog programa za italijanski jezik i književnost. Shodno Odluci br. 01-191 od 11. februara 2019. o usvajanju Zahtjeva za ocjenu magistarskog rada, Komisija u sastavu: prof. dr Vesna Kilibarda, mentorka, prof. dr Sanja Roić, predsjednica Komisije i doc dr. Jelena Knežević, članica, podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ

Sadržaj i struktura rada

Magistarski rad "Identifikovanje, prikaz i analiza italijansističkih priloga (prevoda i napisa) u časopisu *Stvaranje* (1946-1991)" kandidatkinje Desanke Jauković ima 121 stranu kucanog teksta, a sastavljen je iz sljedećih poglavlja i potpoglavlja: 1.Uvod; 2. O časopisu *Stvaranje*; 3. Prikaz i analiza priloga italijanističke tematike (3.1. Prevodi poezije, 3.2. Prevodi književno-umjetničke proze); 4. Napisi na italijanističke teme; 5. *Stvaranje* ko testimonijum snažnih interjadranskih veza; 6. Zaključak. Na kraju rada priložen je popis literature i to: a. Primarna literatura: Bibliografija italijanističkih priloga u časopisu *Stvaranje* (1946-1991); b. Sekundarna literatura: Bibliografija konsultovanih knjiga i radova, kao i sajtografija.

U Uvodu rada kandidatkinja je obrazložila izbor teme i metodološki postupak koji je primijenila u obradi odabranog korpusa građe. Rad se tematski zasniva na prikazu i analizi italijanističkih priloga (prevoda i napisa) objavljenih u crnogorskom časopisu za književnost i kulturu *Stvaranje*, od njegovog prvog godišta (1946) zaključno sa posljednjim sveskama objavljenim u vrijeme postojanja SFRJ (1991), koje je kandidatkinja identifikovala prikupljanjem ovih priloga postupkom *de visu*. Kako je riječ uglavom o recepciji italijanske književnosti u kulturu u našem kulturnom kontekstu, u radu je primijenjen deskriptivni, analitičko-deduktivni, kao i komparativni metod koji je omogućio kontekstualizovanje tema u okvirima širih relacija crnogorska-italijanskih kulturnih veza i odnosa. U zaključnim razmatranjima korišćen je i metod valorizacije i sinteze, kao i metod generalizacije.

Kandidatkinja je čitavo jedno poglavlje posvetila nastanku i razvoju *Stvaranja*, rekonstruišući specifični društveni, politički i kulturni kontekst u kome je ovaj časopis za književnost i kulturu pokrenut u okolnostima obnove kulturnog života tek oslobođene zemlje i po smjernicama nove, komunističke ideologije. Obrazloženo je s kojim ciljem je ova publikacija pokrenuta, koja su bila njena programska načela i književno-publicistička orijentacija koja je, bez većih odstupanja, slijeđena u čitavom razdoblju obihvaćenom ovim radom, tokom koga se na čelu uređivačkog odbora smijenilo šest urednika: Mihailo Lalić, Janko Đonović, Mirko Banjević, Čedo Vuković, Sreten Asanović i Milo Kralj. Istaknuto je da je *Stvaranje* bio jedan od najotvorenijih jugoslovenskih časopisa, okrenut saradnji sa kulturnim poslenicima, piscima i prevodiocima iz svih krajeva tadašnje Jugoslavije. U časopisu su, pored savremene domaće književnosti, kao dominantne, mjesta našli i brojni prilozi iz stranih književnosti, pa tako i italijanske.

Centralno poglavlje rada kandidatkinja je koncipirala u dvije sekcije ili potpoglavlja u kojima je obradila ukupno 108 raznovrsnih italijansitičkih priloga. Radi se o 28 prevoda pjesničkih i proznih tekstova italijanske lijepe književnosti i 80 jedinica raznovrsnih napisa u kojima su obuhvaćeni prilozi na različite italijanističke teme, kao i teme crnogorska-italijanske kulturne i književne razmjene. Ti prilozi italijanističkog profila objavljivani su u rubrikama koje su nosile različite naslove: "Iz italijanske, književnosti", "Iz prevođenja", "Iz svijeta", "Prikazi i bilješke", "Iz književne i kulturne istorije", "Sa raznih meridijana", "Traganja" itd. Da bi mogla da ih analizira i situira u odgovarajući kontekst italijanske književnosti i kulture, kao i u okvire

aktuelne otvorenosti časopisa za druge kulture, u ovom slučaju italijansku, kandidatkinja je bibliografske priloge razvrstala po žanrovskim linijama, klasifikujući ih po formi i po sadržini.

Prvi dio centralnog poglavlja rada posvećen je analizi prevodne i interpretativne recepcije djela uglavnom savremene italijanske književne produkcije, sa izuzetkom dva pjesnika 19. vijeka: Đakoma Leopardija i Đovanija Paskolija. Kandidatkinja je uspjela da identifikuje originalne naslove prevedenih djela u stihu i u prozi, da uporedi prevodne ekvivalente s aspekta metričke, stilske i značenjske podudarnosti, dajući osnovne informacije o odlikama poetskog izraza određenog italijanskog autora, intelektualnoj profilaciji prevodilaca i vjerodostojnosti njegovog prevoda. Kao važan aspekt prevodne književnosti u *Stvaranju* istaknuta je snažno izražena želja prevodilaca da svoju prevodilačku djelatnost književno kontekstualizuju, objasne, analiziraju ili joj daju komparativnu notu u pratećim napisima koji variraju od kratkih prikaza prevedenog djela s osnovnim podacima o autorovom životu i ukupnom djelu do priloga klasične književno-kritičke profilacije, čime je potvrđena uslovljenost velikog broja napisa izborom prevedenog štiva. Međutim, pokazalo se da nije zanemarljiv ni korpus priloga objavljenih nezavisno od prevodne književnosti, to jest koji nije u funkciji “objašnjenja” prevedenog. U tom korpusu, koji je obrađen u trećem poglavlju rada, nalazi se značajan broj pojedinačnih priloga o određenim italijanskim autorima i djelima u obliku prikaza ili recenzije, čiji je cilj bio da čitaca podstakne na čitanje djela. Među ovim priložima mnogo više je onih koji se odnose na prevode djela italijanskih autora na srpsko-hrvatski jezik nego na informacije iz aktuelnog književnog života Italije. Najveći broj ovih priloga objavljen je u *Stvaranju* tokom šezdesetih godina XX vijeka, u vrijeme kada jugoslovenska izdavačka preduzeća *Prosveta*, *Nolit*, *Bagdala*, *Minerva*, *Mladost* i *Likos* učestano objavljuju djela italijanskih autora. U ovom korpusu bilo je i priloga posvećenih i ostalim granama italijanske umjetnosti, ne samo književnoj.

Kandidatkinja je u četvrtom poglavlju prikazala i analizirala i priloge iz *Stvaranja* koji su pokazatelj dvosmjernog prožimanja italijansko-jugoslovenske i italijansko-crnogorske književnosti i kulture, prije svega vezane za one djelove nekadašnje Jugoslavije koji su geografski, istorijski i na druge načine bili više od ostalih upućeni na Italiju. Značajan broj stranica časopisa bio je otvoren za pjesnička i prevodilačka ostvarenja, kao i različite književno-kritičke priloge pripadnika italijanske nacionalne zajednice ili, kako se tada govorilo, “narodnosti” u Hrvatskoj. O crnogorska-italijanskim kulturnim dodirima objavljeno je u *Stvaranju* čak 26 priloga, od kojih je 15 posvećeno odjecima Njegoševog lika i djela u

italijanskoj literaturi. Ovi prilozi obično su objavljivani povodom nekih značajnijih Njegoševih jubilarnih datuma, kao što su stota godišnjica smrti (1951) ili stopedeseta godišnjica rođenja (1963) vladike i pjesnika. Najvećim dijelom radilo se o prikazima ili informacijama o prevodima Njegoševih djela na italijanski, prvenstveno Urbanijevom i tada još uvijek zagubljenom Kasandrićevom, ali i fragmentarnim prevodima objavljivanim na stranicama tršćanske i dalmatinske periodike na italijanskom jeziku tokom 19. vijeka. U ovom poglavlju prikazana su i dva savremena putopisna priloga crnogorskih autora o Veneciji i Rimu, kao i prilozi o djelatnosti kotorskih pjesnika-humanista.

U zaključnom poglavlju kandidatkinja je dala sumarni pregled obrađenog korpusa i saopštila zbirne podatke o frekvenciji objavljivanja priloga, hronološkom rasponu i razvojnoj liniji prisustva italijanske književnosti i kulture na stranicama *Stvaranja*.

Zaključak

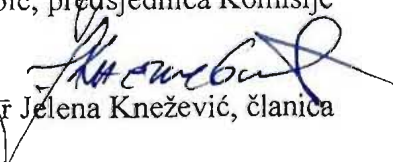
Magistarski rad Desanke Jauković (br. indeksa 1/17) napisan je s dokazanim istraživačkim i analitičkim talentom, s entuzijazmom i očitim spisateljskim darom, stoga Komisija sa zadovoljstvom pozitivno ocjenjuje njen rad pod naslovom "Identifikovanje, prikaz i analiza italijanističkih priloga (prevoda i napisa) u časopisu *Stvaranje* (1946-1991)" i predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da prihvati ovaj Izvještaj i kandidatkinji odobri javnu odbranu magistarskog rada.

UNIVERZITET CRNE GORE			
FILOLOŠKI FAKULTET			
NIKŠIĆ			
PRIMLJENO:	28.02.2019.		
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	344		

KOMISIJA

prof. dr Vesna Kilibarda, mentorka

prof. dr Sanja Roić, predsjednica Komisije

doc. dr Jelena Knežević, članica

Filološki fakultet Nikšić

Studijski program za italijanski jezik i književnost

27.2. 2019.

Predmet: Prijedlog Komisije za odbranu magistarskog rada

Predlažemo sastav Komisije za odbranu magistarskog rada kandidatkinje Desanke Jauković "Identifikovanje, prikaz i analiza italijanističkih priloga (prevoda i napisa) u časopisu *Stvaranje* (1946-1991)":

Prof. dr Sanja Roić, predsjednica Komisije

Prof. dr Vesna Kilibarda, mentorka

Doc dr Jelena Knežević, članica komisije

Rukovoditeljka

SP za italijanski jezik i književnost

Prof. dr Vesna Kilibarda